

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/27/2002

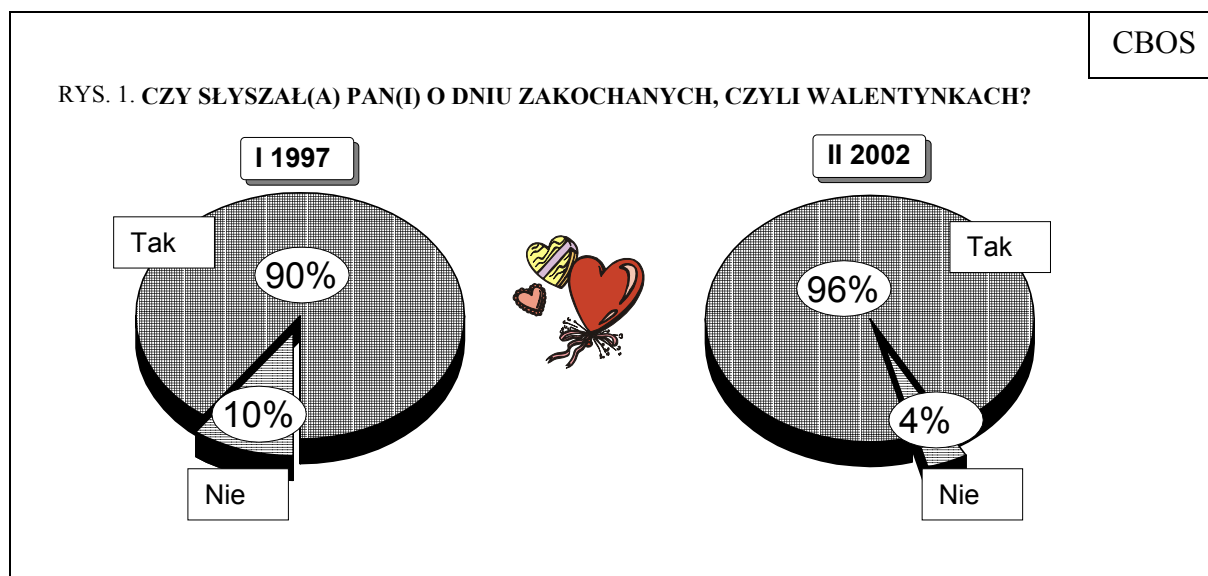
O WALENTYNKACH I INNYCH ŚWIĘTACH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Wydaje się, że obchody Dnia Zakochanych już na trwałe zadomowiły się w kalendarzu naszych świąt. Pięć lat temu znajomość tego anglosaskiego obyczaju była niemal powszechna, w tym roku jest jeszcze większa¹ - jedynie 4% respondentów nie słyszało o Dniu Zakochanych, czyli Walentynkach. Wśród najmłodszych ankietowanych oraz ich rodziców nie ma osób, które nie słyszałyby o tym święcie. Również zdecydowana większość najstarszych badanych, mających 65 lat i więcej, słyszała o Walentynkach.

Respondentów, którym Dzień Zakochanych nie jest obcy, zapytaliśmy, czy z tej okazji zamierzają wysłać komuś walentynkową kartkę. Ponad jedna piąta badanych z tej grupy (22%) ma zamiar wysłać taką kartkę swojemu współmałżonkowi, 15% planuje wysłać „walentynkę” swojej sympatii (dziewczynie, chłopakowi, narzeczonej lub narzeczonemu), 11% chce w ten sposób okazać sympatię znajomej lub znajomemu, a 5% - okazać swoje uczucia rodzicom.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (141) przeprowadzono w dniach od 1 do 4 lutego 2002 roku na liczącej 954 osoby reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1 ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE SŁYSZAŁY O WALENTYNKACH

Czy ma Pan(i) zamiar wysłać „walentynkę”:		Tak	Nie
		w procentach	
♥ żonie, mężowi	N=894	22	78
♥ narzeczonej, narzeczonemu (dziewczynie, chłopakowi)	N=890	15	85
♥ znajomej, znajomemu	N=916	11	89
♥ rodzicom	N=904	5	95
♥ komuś innemu	N=916	5	95

Najmłodszy respondenci, w wieku od 18 do 24 lat, oraz uczniowie i studenci są największymi zwolennikami tego zwyczaju. Zamiar wysłania „walentynki” do swojej sympatii deklaruje 71% uczniów i studentów oraz 61% badanych do 24 roku życia. Wśród respondentów nieco starszych (od 25 do 34 lat) jedna piąta (20%) chce wysłać kartkę narzeczonej lub narzeczonemu, a dwukrotnie większa grupa (40%) - mężowi lub żonie.

Uczniowie i studenci oraz najmłodszy badani nie ograniczą się tylko do osób najbliższych - odpowiednio 41% i 38% deklaruje, że zamierza obdarować „walentynką” kogoś znajomego.

Dzień Zakochanych, mimo że jego patronem jest św. Walenty, nie jest związany z tradycją świąt kościelnych. W naszym kalendarzu więcej jest takich świeckich świąt, zapytaliśmy więc respondentów, które z poniższej listy są im najbliższe.

		CBOS
Z poniższej listy świąt proszę wybrać najwyżej trzy, które są Panu(i) najbliższe		
Dzień Matki		78%
Dzień Dziecka		68%
Dzień Kobiet		43%
Dzień Babci		38%
Dzień Zakochanych – Walentynki		15%
Pierwszy dzień wiosny		9%
Dzień Nauczyciela		4%
Inne święto		17%

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedno święto.

Niemal cztery piąte ankietowanych (78%) wskazało Dzień Matki, bardzo często wymieniano również Dzień Dziecka (68%). Pozostałe święta nie są już tak popularne - wskazywała je mniej niż połowa pytaných. Warto jednak podkreślić, że liczba wskazań (43%) na Dzień Kobiet, który w ostatnich latach był przez media dyskwalifikowany jako „politycznie niepoprawny”, świadczy o bardzo silnym zakorzenieniu tego święta w naszej kulturze.

Trzeba dodać, że wielu respondentów wymieniało różne święta kościelne, jednak w tym rankingu zostały one zakwalifikowane do kategorii „inne święto”.

Co ciekawe, Dzień Kobiet jest ważniejszy dla mężczyzn (56%) niż kobiet (32%). Płeć badanych nie różnicuje kolejności pozostałych świąt w tym rankingu, jednak wyraźnie pokazuje, jaką wagę przywiązują ankietowani do poszczególnych ról społecznych. Kobiety częściej wskazywały na Dzień Matki, Dzień Dziecka i Dzień Babci (liczba wskazań większa o 11-16 punktów niż wśród mężczyzn).

Tabela 2

Z poniższej listy świąt proszę wybrać najwyżej trzy, które są Panu(i) najbliższe.	Wskazania	
	mężczyzn	kobiet
w procentach		
Dzień Matki	72	83
Dzień Dziecka	62	74
Dzień Kobiet	56	32
Dzień Babci	30	46
Dzień Zakochanych - Walentynki	15	14
Pierwszy dzień wiosny	11	8
Dzień Nauczyciela	3	5
Inne święto	18	17

Okazuje się również, że każda kategoria wiekowa ma swoje ulubione święta. Najmłodszy respondenci najczęściej wymieniali Dzień Matki (84%). O połowę mniejsza grupa wskazywała Dzień Kobiet i niemal równie często Dzień Zakochanych - Walentynki. Nieco starsi badani (od 25 do 34 lat) wymieniali jako najbliższe im święto - Dzień Matki, rzadziej - Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, a jeszcze rzadziej Walentynki. Dla respondentów od 35 do 44

roku życia najważniejszym świętem jest Dzień Dziecka, a następnie Dzień Matki, znaczną wagę przywiązują oni również do Dnia Kobiet. Dla badanych w wieku od 45 do 54 lat, którzy w większości mają już odchowane dzieci, najważniejszym świętem jest Dzień Matki, natomiast osoby od 55 do 64 roku życia najczęściej twierdzą, że najbliższy im jest Dzień Matki i Dzień Dziecka. Dla najstarszych respondentów, mających 65 lat i więcej, a zatem dla babć i dziadków najważniejszym świętem staje się Dzień Dziecka. Wszystkie grupy wiekowe zdecydowanie rzadziej wskazywały pozostałe święta.

Tabela 3. Święta najbliższe ankietowanym

Wskazania respondentów w wieku:					
od 18 do 24 lat	od 25 do 34 lat	od 35 do 44 lat	od 45 do 54 lat	od 55 do 64 lat	65 lat i więcej
w procentach					
Dzień Matki 84	Dzień Matki 81	Dzień Dziecka 81	Dzień Matki 82	Dzień Matki 79	Dzień Dziecka 65
Dzień Kobiet 43	Dzień Dziecka 67	Dzień Matki 76	Dzień Dziecka 77	Dzień Dziecka 75	Dzień Matki 62
Walentynki 42	Dzień Kobiet 50	Dzień Kobiet 44	Dzień Kobiet 42	Dzień Babci 43	Dzień Babci 49
Dzień Dziecka 39	Dzień Babci 31	Dzień Babci 39	Dzień Babci 38	Dzień Kobiet 41	Dzień Kobiet 40
Dzień Babci 30	Walentynki 23	Walentynki 11	Pierwszy dzień wiosny 8	Pierwszy dzień wiosny 10	Dzień Nauczyciela 9
Pierwszy dzień wiosny 18	Pierwszy dzień wiosny 8	Pierwszy dzień wiosny 6	Walentynki 6	Dzień Nauczyciela 9	Pierwszy dzień wiosny 5
Dzień Nauczyciela 2	Dzień Nauczyciela 2	Dzień Nauczyciela 2	Dzień Nauczyciela 4	Walentynki 4	Walentynki 2
Inne święto 27	Inne święto 21	Inne święto 12	Inne święto 11	Inne święto 16	Inne święto 19

Wprawdzie Dzień Zakochanych obecny jest w naszej kulturze od niedawna, jednak zdomowił się już na dobre. Wiele osób zamierza obdarować swoje sympatie, współmałżonków i znajomych „walentynkami”. Dla ludzi młodych 14 lutego jest jednym z ważniejszych dni. Okazuje się również, że dla ponad dwóch piątych ankietowanych nadal ważnym świętem jest Dzień Kobiet.

Opracowała
Anna GRUDNIEWICZ

A N E K S

Tabela 1. Czy słyszał(a) Pan(i) o Dniu Zakochanych,
czyli Walentynkach?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	96	4	954
Płeć			
Mężczyźni	97	3	455
Kobiety	96	4	499
Wiek			
18-24 lat	100	0	147
25-34	100	0	172
35-44	100	0	182
45-54	99	1	179
55-64	98	2	133
65 lat i więcej	79	21	140
Miejsce zamieszkania			
Wieś	94	6	348
Miasto do 20 tys.	97	3	102
20-100 tys.	97	3	200
101-500 tys.	98	2	180
501 tys. i więcej mieszk.	98	2	124
Wykształcenie			
Podstawowe	89	11	248
Zasadnicze zawodowe	99	1	295
Średnie	99	1	321
Wyższe	100	0	91
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	100	0	53
Prac. umysł. niż. szczebla	100	0	87
Pracownicy fiz.- umysł.	100	0	91
Robotnicy wykwalifikowani	100	0	61
Robotnicy niewykwalifik.	100	0	27
Rolnicy	98	2	48
Pracujący na własny rach.	100	0	48
Bierni zawodowo			
Renciści	86	14	96
Emeryci	91	9	185
Uczniowie i studenci	100	0	71
Bezrobotni	99	1	144
Gospodynie domowe i inni	97	3	40
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	100	0	145
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	100	0	54
sekt. pryw. poza rolnict.	100	0	188
prywatnym gośp. rolnym	93	7	60
Dochody na jedną osobę			
Do 299 zł	98	2	116
300-399	93	7	81
400-599	96	4	165
600-800	94	6	148
Powyżej 800 zł	98	2	156
Ocena własnych war. mater.			
Złe	95	5	291
Średnie	96	4	431
Dobre	99	1	232
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	93	7	66
Raz w tygodniu	96	4	455
1-2 razy w miesiącu	98	2	171
Kilka razy w roku	99	1	178
W ogóle nie uczestniczy	92	8	83
Poglądy polityczne			
Lewica	98	2	310
Centrum	97	3	243
Prawica	98	2	180
Trudno powiedzieć	92	8	219

Tabela 2. Z poniższej listy świąt proszę wybrać najwyższą trzy, które są Panu(i) najbliższe
 1 - Dzień Dziecka; 2 - Dzień Kobiet; 3 - Dzień Babci; 4 - Dzień Zakochanych - Walentynki;
 5 - Dzień Matki; 6 - Dzień Nauczyciela; 7 - Pierwszy dzień wiosny; 8 - Inne święto (%)

	1	2	3	4	5	6	7	8	Liczba osób
Ogółem	68	43	38	15	78	4	9	17	950
Płeć									
Mężczyźni	62	56	30	15	72	3	11	18	452
Kobiety	74	32	46	14	83	5	8	17	498
Wiek									
18-24 lat	39	43	30	42	84	2	18	27	147
25-34	67	50	31	23	81	2	8	21	172
35-44	81	44	39	11	76	2	6	12	180
45-54	77	42	38	6	82	4	8	11	178
55-64	75	41	43	4	79	9	10	16	132
65 lat i więcej	65	40	49	2	62	9	5	19	140
Miejsce zamieszkania									
Wieś	70	46	40	16	75	5	9	15	348
Miasto do 20 tys.	59	49	41	19	76	2	9	17	102
20-100 tys.	71	40	36	14	84	3	7	18	198
101-500 tys.	68	43	35	14	79	5	12	17	179
501 tys. i więcej mieszk.	66	38	38	11	75	5	9	24	123
Wykształcenie									
Podstawowe	66	42	43	12	67	6	9	16	248
Zasadnicze zawodowe	69	55	31	16	82	3	8	11	292
Średnie	69	37	44	14	84	4	8	20	319
Wyższe	67	34	25	18	74	7	13	33	91
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	63	28	33	21	76	8	9	26	53
Prac. umysł. niż. szczebla	75	37	34	19	84	1	7	22	87
Pracownicy fiz.- umysł.	76	47	37	15	87	3	6	22	90
Robotnicy wykwalifikowani	61	69	9	13	79	0	11	15	60
Robotnicy niewykwalifik.	56	74	23	28	82	3	16	6	27
Rolnicy	58	51	40	7	76	3	2	9	48
Pracujący na własny rach.	83	40	36	16	70	0	8	9	48
Bierni zawodowo									
Renciści	75	43	53	6	76	8	3	11	95
Emeryci	67	41	45	2	67	9	8	19	185
Uczniowie i studenci	36	36	35	38	88	3	18	34	71
Bezrobotni	74	41	40	20	82	2	14	11	144
Gospodynie domowe i inni	80	42	43	21	73	5	7	20	40
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	72	41	26	16	80	6	4	25	145
spółce właścicieli									
prywatnych i państwa	69	38	27	18	86	1	12	24	53
sekt. pryw. poza rolnict.	69	49	32	17	79	1	11	14	187
prywatnym gosp. rolnym	61	51	45	6	71	3	3	8	60
Dochody na jedną osobę									
Do 299 zł	74	57	29	20	72	1	7	14	116
300-399	68	48	38	16	63	2	8	16	81
400-599	71	42	44	7	82	5	7	22	165
600-800	72	34	43	12	77	8	8	21	145
Powyżej 800 zł	63	37	36	14	80	7	11	22	156
Ocena własnych war. mater.									
Złe	68	49	34	15	73	5	10	19	291
Średnie	69	41	41	14	78	4	9	16	431
Dobre	66	40	39	16	82	5	8	20	229
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	64	36	43	9	72	14	8	20	63
Raz w tygodniu	71	41	40	16	81	3	8	15	455
1-2 razy w miesiącu	63	46	38	13	82	6	8	21	171
Kilka razy w roku	69	45	32	15	73	4	12	21	178
W ogóle nie uczestniczy	65	53	35	14	64	3	11	15	83
Poglądy polityczne									
Lewica	67	45	36	15	77	4	8	22	309
Centrum	74	39	38	17	78	4	11	16	243
Prawica	64	44	36	14	84	7	13	16	179
Trudno powiedzieć	66	44	43	13	73	3	5	15	217